

Riskhantering i fjärrvärmenät

- Det finns flera skäl att arbeta med risk- och sårbarhetsbedömningar inom fjärrvärmedistribution för att förebygga olyckor, för att upprätthålla leveranserna och för att det i dagsläget inte finns tillräckligt bra metoder för statusbedömning av ledningar
- Livslängdsbedömning utifrån skadefrekvens utgör ett viktigt underlag i budgetdiskussioner för underhåll och förnyelse
- Nyttan med riskklassning och riskanalys i det löpande arbetet är framför allt för den långsiktiga förnyelseplaneringen, men även för prioritering av åtgärder, rondering och övervakning samt för beredskapsplanering

Arbeta med strukturkapitalet!

Förutom rena olycksrisker, kan haverier i fjärrvärmedistributionssystem få stora konsekvenser kostnadsmässigt. Det är inte bara frågan om kostnader för fjärrvärmebolaget, utan det är också en fråga om kundkostnader och goodwill. Kundverksamheter såsom sjukhus, maskinverkstadsindustri och livsmedelsindustri är särskilt känsliga kunder vid fjärrvärmeavbrott.

De metoder för statusbedömning som finns i dagsläget är inte tillräckliga. Fuktalarm ger en bra överblick över nätet, men finns inte överallt och fungerar inte alltid. Detta leder till att underhållsarbetet hos fjärrvärmeföretagen fortsätter att vara reaktivt i stor utsträckning, och skador som redan uppkommit åtgärdas. De tre intervjuade fjärrvärmeföretagen i studien uppger att andelen förebyggande underhåll har en ökande trend. Så hur går det att bestämma underhållsfrekvenser och byte av ledningar om vi inte vet skicket? Här kommer arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser in.

Rapporten innehåller tre huvuddelar:

1. En teoretisk genomgång av metodik för risk- och sårbarhetsanalyser
2. Erfarenhetsåterföring av riskhantering från ledningsbundna verksamheter
3. Riskhantering för underhåll i praktiken – hur sätter man igång?

De företag som intervjuats (tre fjärrvärmeföretag, ett VA-företag och ett gasföretag) använder samtliga riskklassning och riskanalys som ett verktyg framförallt för den långsiktiga förnyelseplaneringen, men även för prioritering av åtgärder, rondering och övervakning, för beredskapsplanering och för budgetarbetet. Det dokumentationsarbete som ingår har även ett värde i sig. De verktyg som används för att hantera bakomliggande information för riskklassning och riskanalyser skiljer sig åt från mer manuella system till integrerade system för dokumentation, kartdatabaser, underhållsplanering och nätberäkningar.

De parametrar som normalt beaktas vid bedömning av sannolikhet för och konsekvenser av ett haveri, är ålder, ledningstyp, dimension,

kundtyp, skadestatistik, ledningsmiljö samt säkerhet.

Fullständig rapport

Riskhantering för underhåll av fjärrvärmenät
2015:185

För resultaten ansvarar

Mikael Jönsson, My Olsson Sweco och Kerstin
Sernhed Lunds Tekniska Högskola

Studien syftar till att belysa hur ett fjärrvärmebolag kan förnyelseplanera trots begränsad kännedom om de markförlagda ledningarnas status, samt hur man utifrån denna frågeställning arbetar med riskklassning samt risk- och sårbarhetsanalyser inom fjärrvärmebolag och närliggande branscher. Målet är att rapporten ska kunna utgöra ett referensmaterial vid arbete med planering av underhåll och förnyelse av fjärrvärmenät.

Vill du läsa mer

Mer information finns på Fjärresyns webbplats www.fjarresyn.se där även rapporten går att ladda ner utan kostnad.